

■ پنج‌شنبه ۱۲ تیر ۱۴۰۴ ■ شماره ۲۱۸۰۸ ■ ۷ محرم ۱۴۴۷ ■ ۳ جولای ۲۰۲۵

اذان ظهر:	۱۱:۳۶
اذان آفتاب:	۱۸:۵۳
اذان مغرب:	۱۹:۱۴
نیمه شب:	۲۲:۴۳
اذان صبح فردا:	۰۲:۳۲
طلوع آفتاب فردا:	۰۴:۱۹

تهران

اذان ظهر: ۱۲:۰۹
غروب آفتاب: ۱۹:۲۴
اذان مغرب: ۱۹:۴۵
نیمه شب: ۲۳:۱۶
اذان صبح فردا: ۰۳:۰۸
طلوع آفتاب فردا: ۰۴:۵۴

امام حسین علیه السلام می‌فرماید:

یا بُنّیَّ اِیّاكَ وَظَلَمَ مَنْ لَیْجِدُ عَلَیْكَ نَاصِرًا اِلّا اللّٰهَ؛

فرزندم! بپرهیز از هر کسی که غیر از خدا یابوری در مقابل تو ندارد.

[[عیان‌الشیعه: ۱، ص: ۶۲۰]]

مروری بر سیاست‌ها و تصمیمات رهبر انقلاب در بزنگاه‌های تاریخی

۳۶ سال حکمت و عقلانیت

جعفر یوسفی
Political@khorasannews.com

در بازخوانی چهار دهه رهبری حکیمانه رهبر انقلاب، دو مؤلفه بیش از هر چیز برجسته است: نخست، باور راسخ به سنت‌های الهی در حکمرانی و دوم، بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های مادی و معنوی تا حد ممکن در مسیر تحقق اهداف و منافع کشور، بی‌آن که غفلتی در کار باشد یا تنبلی‌ای در عمل صورت بگیرد. این دو شاخصه، منظومه‌ای از حکمت، عقلانیت و شجاعت را ترسیم می‌کند.

ویژگی‌هایی که امروز نه تنها از سوی حامیان دیرینه ایشان تکرار می‌شود، بلکه حتی برخی منتقدان پیشین نیز، در پرتو تحولات اخیر به‌ویژه جنگ اخیر اسرائیل، زبان به تحسین گشوده‌اند.

برای اثبات این حکمت لازم نیست همه ابعاد زندگی ایشان را مرور کنیم؛ صرفاً نگاهی به تصمیمات راهبردی ایشان در مقام فرماندهی کل قوا و برخی تصمیمات سیاسی ایشان

کفایت خواهد کرد.

در آستانه روز استقلال، تازه‌ترین نظر سنجی

موسسه معتبر گالوپ نشان می‌دهد که احساس غرور ملی در میان آمریکایی‌ها به پایین‌ترین سطح تاریخ خود رسیده است؛ تنها ۵۸ درصد از مردم ایالات متحده گفته‌اند که «بسیار» یا «تا حد زیادی» به آمریکایی بودن خود افتخار می‌کنند. کاهش کم‌سابقه که نشان از شکاف عمیق در درک ملیت، هویت و اعتماد به نظام سیاسی آمریکا دارد.

افت محسوس نسبت به ۲ دهه گذشته

موسسه گالوپ از سال ۲۰۰۱ این نظر سنجی را به‌طور پیوسته انجام می‌دهد. در آن سال، در پی حوادث ۱۱ سپتامبر، میزان افتخار به ملیت آمریکایی به رکورد تاریخی ۹۰ درصد رسید. اما در سال جاری، این عدد با ۹ واحد کاهش نسبت به سال گذشته به ۵۸ درصد تنزل یافته؛ رقمی که حتی از پایین‌ترین سطح ثبت‌شده در سال ۲۰۲۰ نیز کمتر است.

شکاف حزبی عمیق: دموکرات‌ها در کف، جمهوری‌خواهان در اوج

نتایج نظر سنجی نشان می‌دهد که اختلافات حزبی در احساس تعلق ملی به‌شدت افزایش یافته است: ۹۲ درصد از جمهوری‌خواهان اعلام کرده‌اند که هنوز هم افتخار ملی دارند (افزایشی

روزنامه خراسان رتبه ۵ نشریات کشوری

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان مدرسه: مدیر مسئول: حسین سعیدی سردبیر: حامد رحیم پور دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی (سازمان آب) کد پستی: ۹۱۸۵۸۹۵۹۱۷ تلفن: ۳۷۰۰۹۹۷۷-۰۵۱ تلفن فاکس: ۳۷۶۴۴۹۵-۰۵۱ پخش: ۳۷۰۱۰-۰۵۱

چاپ: مشهد: شهر چاپ خراسان | چاپ تهران: چاپخانه جم جم برتر برنا

وبلاگ عمومی: ۰۵۱ ۳۷۰۰۹۹۱۱-۰۵۱ پامک: ۰۵۱ ۳۷۶۵۷۷۷۲-۰۵۱ نامبر چاب‌ها: ۰۵۱ ۳۷۶۱۲۰۳۵-۰۵۱ تلفن امور مشترکین: ۳۷۰۰۹۹۷۷-۰۵۱ تلفن تهران: خیابان نوابر، خیابان نظامی گنجوی کوچه نارداران، پلاک ۲۳ تلفن و فاکس دفتر تهران: ۰۲۱ ۸۸۸۷۱۳۴۰-۰۲۱

سماهه ثبت آگهی آنلاین خراسان: www.khorasananlin.ir

برخی گروه‌های انقلابی خواهان ورود بی‌واسطه رهبری به بحران‌ها بودند، ایشان بر حفظ چارچوب‌های قانونی و رشد ساختار جمهوری اسلامی پای فشر دند. نمونه بارز آن، مواجهه با برجام بود: در حالی که برخی آن را خیانت و برخی دیگر تسلیم می‌دانستند، رهبری، کشور را از مسیر پرچالش مذاکرات عبور دادند. همین نگاه را می‌توان در چالش‌های اجتماعی و سیاسی چون پذیرش قطعنامه ۵۹۸ مشاهده کرد، جایی که ایشان بر خلاف دیدگاه‌های تند برخی گروه‌ها، از این تصمیم امام به‌عنوان حرکتی عقلانی و مبتنی بر تدبیر یاد کردند.

۶. مدیریت حکیمانه در بزنگاه جنگ: تحولات جنگ اخیر با رژیم صهیونیستی، بار دیگر فرصتی تاریخی برای تجلی حکمت و شجاعت رهبری آیت‌ا... خاتنه‌ای فراهم ساخت. بزنگاهی که در آن، رفتار راهبردی ایشان نه تنها شاخص عقلانیت حکمرانی بود، بلکه به الگویی کم‌نظیر از مدیریت روانی بحران و مهندسی روایت ملی بدل شد. در همان لحظات اولیه آغاز درگیری‌ها، سخنان صریح رهبر انقلاب با تأکید بر «بیچاره کردن دشمن» چهره‌ای قاطع و مصمم از ایران به جهان مخابره کرد. ایشان حتی در استفاده از کلمات، دقت بی‌نظیری داشتند و نگفتند دشمن را نابود می‌کنیم یا به کلی از بین می‌بریم بلکه از تعبیر «بیچاره» استفاده کردند که دقیقاً همین اتفاق افتاد و در آخر آن‌ها بودند که درخواست آتش بس دادند. این صلابت، در کنار آرامش درونی، نخستین لنگر ثبات روانی جامعه در میانه بحرانی حساس شد.

اما نقطه عطف این مدیریت، در پیام دوم ایشان آشکار شد. جایی که با ادبیاتی شجاعانه و آرام، به صراحت اعلام کردند: «نه جنگ تحمیلی را می‌پذیریم، نه صلح تحمیلی را». این موضع‌گیری هوشمندانه، ضمن ارسال پیام قاطع به دشمن، موجب تقویت عزت ملی و آرامش روانی درونی مردم ایران شد. آرامشی بر خاسته از اعتماد به رهبری که در توفان، سکان‌دار کشتی است.

در خشان‌ترین حرکت اما، در سومین پیام رهبری رقم خورد. جایی که موجب بهت دشمن شد که حتی ایشان بدون اشاره کردن به بحث آتش بس صرفاً روایت پیروزی ایران را به مردم ایران و دنیا مخابره کردند. هوشمندی این پیام به حدی بود که نه تنها فضای روانی داخلی را با غرور همراه ساخت، بلکه طرف مقابل را نیز به واکنش‌هایی عصبی، غیر دیپلماتیک و آشکارا ناپه‌نجار واداشت. تا آن جا که خشم رئیس‌جمهور آمریکا، خود به سندی گویا از پیروزی روایت‌محور ایران در این نبرد شناختی تبدیل شد.

۲. تقویت صنعت دفاعی پس از جنگ تحمیلی: یکی از راهبردی‌ترین اقدامات ایشان پس از پذیرش رهبری، سرمایه‌گذاری در صنایع دفاعی، به‌ویژه حوزه موشکی بود. این مسیر، امروز ایران را به نقطه‌ای رسانده که دو قدرت هسته‌ای نیز نتوانستند بیش از ۱۲ روز در برابر آن تاب آورند و راهی جز آتش‌بس نیافتند. این همان مسیری است که سال‌ها مورد نقد برخی نخبگان بود، اما امروز همان منتقدان با صراحت از آن به‌عنوان شاه‌کلید بازدارندگی یاد می‌کنند.

۳. تئوری بیدارسازی ملل منطقه و حمایت از مقاومت: سیاست منطقه‌ای آیت‌ا... خامنه‌ای در حمایت از گروه‌های مقاومت، از حزب‌ا... و حماس گرفته تا حشد الشعبی، سال‌ها مآج انتقاد داخلی بود. اما وقتی داعش تا مرزهای ایران پیش آمد، این جمله رهبری که «اگر در سوریه نجنگیم، باید در کرمانشاه بجنگیم» به واقعیتی انکارناپذیر بدل شد. امروز، همان منتقدان دیروز، از این سیاست به‌عنوان تجلی عقلانیت امنیتی یاد می‌کنند.

۴. انسجام ملی، ستون فقرات امنیت کشور: در منظومه فکری آیت‌ا... خامنه‌ای، انسجام ملی نه صرفاً یک توصیه اخلاقی، بلکه مؤلفه‌ای راهبردی و بنیادین در حکمرانی تلقی می‌شود؛ کلیدواژه‌ای تکرارشونده که در مهم‌ترین مقاطع سیاسی و اجتماعی، به مثابه قطب‌نمای عبور از بحران‌ها عمل کرده است. نمونه روشن این نگاه، در پیام نوروزی سال گذشته ایشان تجلی یافت؛ جایی که با صراحت و شجاعت نسبت به کاستی‌ها هشدار دادند: «در باب منافع ملی، مسئله اتحاد دل‌های مردم است؛ اتحاد عز‌ها و اراده‌هاست.

ما در این زمینه متأسفانه مشکلاتی داریم، عقب‌ماندگی‌هایی داریم... در این زمینه دچار غفلت شده‌ایم و خودمان به دست خود، در وحدت ملی اختلال ایجاد می‌کنیم. همه ما در این غفلت شریکیم و همه ما موظف به حفظ این وحدت هستیم.»

این جملات، بازتاب‌دهنده عمق درک رهبری از ماهیت تهدیدهای ترکیبی علیه ایران است. تهدیدهایی که لزوماً با موشک و جنگ سخت رخ نمی‌دهند، بلکه در بسترهای روانی، اجتماعی و شناختی، بر انسجام جامعه می‌تازند.

تجربه جنگ اخیر و همبستگی بی‌نظیر مردم در جنگ با اسرائیل نشان داده است که هیچ سپری مؤثرتر از وحدت ملی در برابر همه‌جا وجود ندارد. همان پدافند نرم‌افزاری که رهبر حکیم انقلاب سال‌ها پیش بر آن تأکید داشتند و امروز کارآمدی‌اش بر همگان آشکار شده است.

۵. پرهیز از افراط و تفریط و التزام به ساختار رسمی: یکی از وجوه تمایز رهبری آیت‌ا...

خامنه‌ای، التزام بی‌چون و چرا به ساختارهای قانونی کشور و دوری از تصمیم‌گیری‌های شتاب‌زده و احساساتی است. در مقاطعی که شتاب‌زدگی و احساسات‌گرایی می‌تواند دموکرات‌ها را به حاشیه راند، پایداری و انضباط رهبری می‌تواند به‌عنوان عامل تثبیت‌دهنده عمل کند. در سال ۱۳۹۶، پس از خروج آمریکا از برجام، تنش‌ها در منطقه به اوج خود رسید. در حالی که برخی از تحلیلگران، خروج را بهانه‌ای برای بازنگری در مواضع ایران می‌دانستند، رهبری با تأکید بر «تداوم سیاست‌ها» و «عدم بازنگری اساسی»، مسیر را به‌طور قاطع ادامه داد. این رویکرد، نه تنها به دشمنان پیام داد که ایران از مواضع خود دست‌نبردار است، بلکه به حامیان داخلی اطمینان بخشید که هرگونه تغییر، صرفاً در چارچوب ساختارهای اساسی خواهد بود.

بحران اعتماد میان نسل جدید

آمارها نشان می‌دهد که نسل جوان آمریکا به‌شدت نسبت به هویت ملی بی‌اعتماد و بی‌احساس شده‌اند: تنها ۴۱ درصد از نسل Z (متولدین پس از ۱۹۹۶) گفته‌اند که به آمریکایی بودن خود افتخار می‌کنند.

۱. افزایش قطب‌بندی حزبی و بی‌اعتمادی متقابل در سیاست آمریکا

۲. بدبینی اقتصادی در نسل جوان و طبقات متوسط

۳. بازتعریف مفاهیم وطن‌پرستی و افتخار ملی در ذهن جامعه مدرن

نقد تاریخ برده‌داری، استعمار و جنگ‌طلبی

از نظر برخی جامعه‌شناسان، نسل جدید آمریکا برخلاف نسل‌های پیشین، وطن‌پرستی را نه در پرچم و سرود، بلکه در عدالت‌نژادی، حفظ

محیط زیست و برابری اجتماعی جست‌وجو می‌کند- و این تفاوت گفتگمانی، شکاف را عمیق‌تر می‌سازد.

گزارش گالوپ تنها یک نظر سنجی نیست؛ بلکه آینه‌ای است در برابر یک جامعه پر تنش که در حال بازاندیشی درباره ارزش‌ها، تاریخ و آینده خود است. در کشوری که زمانی وطن‌پرستی ستون وحدت ملی بود، امروز این مفهوم به میدان رقابت جناحی، نسلی و ایدئولوژیک بدل شده است. اگرچه هنوز اکثریت مردم آمریکا به ملیت خود افتخار می‌کنند، اما روند بلندمدت نشان می‌دهد که احساس تعلق به «آمریکا» دیگری نقطه اشتراک ملی نیست؛ بلکه بازتابی از نوع‌نگاه هر شهروند به سیاست، اقتصاد، تاریخ و حتی آینده جهان است.

یادداشت

مصطفی‌زمانیان
info@khorasannews.com

نبرد روایت‌ها برای معماری آینده ایران

در سال ۲۰۱۸، همزمان با تشدید تحریم‌ها علیه اقتصاد ایران، دونالد ترامپ تئوریتی منتشر کرد و بر آن برای اولین بار، از عبارت «ایران با عظمت» نام برد: «مردم ایران مردم بزرگی هستند، ایران... شانس تبدیل شدن به کشوری بزرگ را دارد». اگرچه شعار او با عنوان (Make Iran Great Again) یا به اختصار MIGA در اوج ناآرامی‌های داخلی ایران آن‌طور که انتظار می‌رفت مورد توجه قرار نگرفت، اما هفت سال بعد و در سال ۲۰۲۵، در سفر ترامپ به ریاض، در تور گران‌قیمت آینده‌فروشی‌اش به منطقه، همان مفهوم را با وضوح بیشتری تکرار کرد. او در جمع رهبران عربی منطقه تأکید کرد: «ما می‌توانیم آینده‌ای باشکوه برای شما بسازیم... ایران امروز در باتلاق فرو رفته، اما با سیاست‌های ما می‌تواند به عظمت گذشته بازگردد». این بار، MIGA در قالبی خطرناک‌تر عرضه شد: پیشنهاد «ساخت آینده» به کشورهای عربی در ازای اتحاد ضد ایرانی و بازخوانی همان وعده برای ایران مشروط به تسلیم در برابر خواسته‌های واشنگتن. پیام پنهان این راهبرداین بود: «عظمت ایران» کالایی است که تنها در فروشگاه آمریکاعرضه می‌شود و قیمت آن، کنار گذاشتن حاکمیت ملی است. تا این که همین چند روز پیش و در اوج آش‌جنگ میان ایران و رژیم اسرائیل (۲۵-۲۰۲۵)، در تئوریتی با تکرار پروژه MIGA، شرط بازگشت عظمت به ایران را تغییر رژیم در ایران خواند. در مقابل و در افشای این پروژه تاریخی استعمار، رهبر انقلاب آیت‌ا... خامنه‌ای با ارائه دیدگاه «عظمت مبتنی بر استقلال»، تصویری قدرتمند از آینده درون‌زا ارائه می‌دهد. ایشان به دغدغه به‌تمام دوره آینده‌فروشی آمریکا اشاره و تأکید می‌کند که پیشرفت واقعی آن است که ملت روی پای خود بایستد. در بیانی دیگر، هدف اصلی پروژه آمریکا را انا‌امیدی از آینده معرفی می‌کند. عظمت ایران در خوانش رهبر انقلاب، برنامه‌ای بر خاسته و متکی به اراده عمومی مردم است. این شکوه ملی، از مسیر ایستادگی عمومی می‌گذرد، بر پایه علم بومی مستحکم می‌شود و با اراده مردمی به مقصد می‌رسد. در این تصویر، قدرت دفاعی و نظامی، نه برای کشور گشایی، بلکه با هدف بازدارندگی و تا مرز تهدیدناپذیری ادامه خواهد یافت و به هیچ وجه تهدیدی برای بشریت، منطقه و کشور‌های همسایه نخواهد بود. فناوری هم‌اشاری در خدمت حل مسائل ملی و پیشرفت است و تا دستیابی به دانش‌های حساس پیش‌خواهد رفت. اقتصاد هم ضمن اتکا به منابع راهبردی ملی و تحریم‌ناپذیری، توزیع عادلانه ثروت و فرصت را برای عموم مردم محقق سازد. چنین الگویی از پیشرفت را به شایستگی می‌توان «نهضت پیشرفت پایدار ایران» (Movement for Iran's Grounded Advancement) یا به اختصار MIGA نامید که در طول این سال‌ها، ابعاد آن توسط رهبر انقلاب تبیین شده است. بنابر این امروز سرنوشت این نبرد در سه جبهه تعیین می‌شود: - جبهه نظامی: در قالب حمله نظامی و امنیتی به زیرساخت‌های اساسی پیشرفت- جبهه اجتماعی: در قالب تشکیک و تخریب دستاوردها و برجسته‌سازی نقاط ضعف نظام برای تضعیف انسجام ملی- جبهه آینه‌ده: در قالب پروژه MIGA برای آینده‌فروشی و تقابل تمدنی. در این جنگ ترکیبی باید دانست که پیروزی نه‌صرفاً در میدان نظامی و با اتکا به سربازان در دفاع از مرزها و تاسیسات موشکی و هسته‌ای، بلکه ابتدا در اندیشه‌آحاد مردم و اراده ملت برای دفاع از طرح‌شان در معماری آینده کشور رقم می‌خورد. باید فهمید و فهماند که اکسیر تحقق MIGA در روایت سید علی خامنه‌ای، تبدیل مردم از تماشاگر میدان، به معماران پروژه عظمت ایران است. تاریخ ثابت کرده MIGA های تحمیلی غرب حتی در صورت تحقق، ویرانگرند و نوعی بردگی مدرن است. در مقابل، عظمت درون‌سازی ملت یک آن‌گونه که در خوانش MIGA خامنه‌ای ترسیم شده است، نه فقط برای ملت ایران، بلکه برای همه ملت‌های آزادی‌خواه جهان، رمز جاودانگی خواهد بود.